

Kunta: Mänttä-Vilppulan kaupunki
Tila: Jussila 508-405-4-74

SELVITYS RANTA-ASEMAKAAVA-ALUEEN LUONNONARVOISTA

1. JOHDANTO

Tässä selvityksessä on arvioitu Keurusselän länsiosassa Kiesilänselän alueella sijaitsevan Jussilan tilan luonnonarvoja. Tarkoituksena on ollut koota luontoon liittyvää tietoa maankäytön suunnittelua varten ja paikantaa sellaiset luonnonarvoiltaan merkittävät rantaosuudet, joilla rakentaminen ja luontoarvojen säilyttäminen eivät sovi yhteen.

Tällaisia kohteita ovat suojelualueet, luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilain erityisen arvokkaat elinympäristöt, geologisesti arvokkaat muodostumat, arvokkaat vesialueet, perinnemaisemien luontotyypit, uhanalaisten eläinten ja kasvien esiintymät, erityisesti suojeltavien lajien esiintymät, ylemmän asteisten kaavojen suojelukohdeet, vesi- ja rantalinnustolle tärkeät pesimis- ja ruokailualueet, maisemallisesti arvokkat kohteet.

Näihin kohteisiin ei pidä rantakaavassa sijoittaa rakennuspaikkoja, jos rakentaminen on ristiriidassa luontoarvojen säilymisen kanssa. Selvitys perustuu 26.6.2014 ja 15.8.2014 suoritettuihin maastoinventointiin.

2. SELVITYSALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue sijaitsee Keurusselän rannalla Mänttä-Vilppulan kaupungin pohjoisosassa Niemenkylässä. Selvitysalueeseen kuuluu Jussilan tilan rannan ja Niemenkyläntien välinen n. 12 ha:n alue. Alue on pääosin rakentamatonta. Eteläosassa tien varressa on tilan vanha talouskeskus.

Keurusselän vesistöalueesta on pääosa Keski-Suomen maakunnassa ja n. 14 % Pirkanmaan puolella. Järvi on n. 27 km:ä pitkä, sen eteläpäässä sijaitsee Mäntän keskustaajama ja pohjoisessa vastaavasti Keuruun keskustaajama.

Keurusselän veden laatua alentavat humukset ja maalta tuleva valuma. Tästä huolimatta veden laatu on verrattain hyvä, järven keskiosassa jopa erittäin hyvä. Järven keskisyvyys - 6,4 metriä. Fosforipitoisuudeksi vuosina 1966–2005 mitattiin 5–27 mg/l ja kokonaistypipitoisuudeksi vastaavasti 400–590 mg/l. Keurusselkää pidetään oivallisena kalastusvetenä. Järven keskisyvyys on 6,4 metriä.

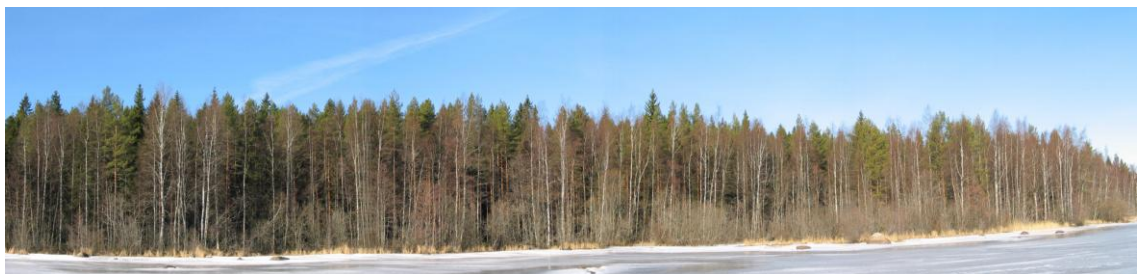
3. MAAPERÄ JA KASVILLISUUS

Jussilan alueen maa-aines on hieta-, hiesu- ja moreenimaata. Tilan eteläosassa Niemenkylän tien varressa sijaitsee talouskeskuksen alue, jonka rakennuskanta on yli 50 vuoden ikäistä. Talouskeskuksen pohjoispuolella on entistä peltoa, jolta on leppä- ja koivuvesaikko poistettu. Pelloilta on aikoinaan kaivettu rantaan laskeva oja. Ojan varrella kasvaa metsäalvejuurta ja sananjalkaa. Talouskeskuksesta rantaan kulkevan

vanhan ”kärkytien” varrella on rannan ja rajan läheisyydessä muutama vanha iso kuusi ja hieman lahoja puita.

Ranta vesialueella on karikkoinen, matalahko loivasti syvenevä. Matalan veden alue on 20-40 metriä leveä, paikoin leveämpikin. Ranta on enimmäkseen kovapohjaista kivikkoa, mutta suojaisimmat pikkupoukamat ovat liettyneet pehmeäpohjaisiksi. Aivan alueen rannan eteläisin osa on hiekkainen vähäkivinen, entistä venevalkama aluetta. Rantamaasto on loivaa, maarannan kaltevuus on alle viisi prosenttia. Loivat rannat ovat alueella vallitsevia ja järvenlaskussa aikoinaan paljastunut vesijättörannan vyöhyke on kapea.

Vesirajassa on vaihtelevan levyisiä rantaheinä kasvustoja, rantaheinän lisäksi luhtasaraa, luhtavuohennokkaa, rantaminttua, jousivihvilää, rantakukkaa ja ranta-alpia. Rentukkaa, kurjenjalkaa ja lemmikkiä esiintyy siellä täällä. Veden ollessa matalalla, osassa rantaa kasvaa rantaleinikkiä.

Vesirajassa ja sen alapuolella, karikkaisilla ja kovapohjaisilla rannoilla, kasvaa harvahkoa järvikortteikkoa. Rantavedessä kasvaa kelluslehtisiä vesikasveja ja irtokeijujia, kuten ulpukka ja karvalehti. Lisäksi upposlehtisinä vesitatarta, ruskoärviää ja ahvenvitaa sekä hieman vesiruttoa.

Jussilan rannalla on vuorotellen mänty-, kuusi- ja koivuvaltaisia metsäkuvioita. Rantaviivan läheisyydessä lähes koko rantaosuudella kasvaa leppää, vähän tervaleppää, pajua ja koivuvesaikkaa. Eteläosan metsäalueella n. 40 vuotiasta koivua kasvava lehtomainen alue. Tästä pohjoiseen alue on n. 60 vuoden ikäistä kuusta kasvavaa mustikkatyypin metsämaata. Aluskasvillisuus mustikkaa, puolukkaa, rahkasammalta ja karhunsammalta. Alueen keskiosan pohjoispuolella rannan läheisyydessä on alava, lähes tasainen mustikkatyypin metsäalue, jolla aluskasvillisuus on lähes pelkkää sammalkasvustoa joukossa hieman riidenliekoa. Pohjoisosassa on kahden hehtaarin suuruinen n. 20 vuoden ikäinen tiheä kuuselle isutettu avohakkuu, joukossa runsaasti koivun vesaikkaa. Tästä etelään päin kuusi-valtaista sekametsää, missä aluskasvillisuutena mustikkaa, puolukkaa, pientä pihlajan vesaa, aluskasvillisuutena metsätähteä, käenkaalia, lillukkaa, metsäkurjenpolvea. Alueella pieni lehtomainen kuvio, jolla kasvaa saniaista ja sananjalkaa.

3. LINNUSTO- JA ELÄIMISTÖSELVITYS

Suojelunarvoisiksi lajeiksi luokitellaan lintudirektiivin liitteen 1 lajit ja vuoden 2000 uhanalaisuusluokituksen uhanalaiset, alueellisesti uhanalaiset ja silmällä pidettävät lajit.

Havaintojen perusteella Kiesilänselän alueen linnusto koostuu tavanomaisista metsälajistosta. Alueen runsaslukuisimpia lajeja ovat peippo, pajulintu ja talitiainen. Vesialueella havaittiin kalalokki ja kalatiira. Jussilan koillispuolella Kuivaniemen ranta-alueella pesii joutsen.

Alueen runsas puusto luo linnustolle hyvät elinolosuhteet. Entisellä peltoalueella ja taimikoissa oli selvästi vähemmän havaintoja.

Alueella ei nähty kolopesijöiden pesiä. Kanahaukka lensi alueella, mutta pesää ei tutkitulta alueelta havaittu.

Alueella ei ole liito-oravalle tyypillistä järeeää haapa-kuusi sekametsää, eikä edellä kuvatut kangasmetsät niiltä osin täytä liito-oravan elinympäristön tyypillisiä vaatimuksia. Kartoitusalueelta ei löytynyt liito-oravan jätöksiä, eikä muitakaan viitteitä lajista.

4. YHTEENVETO

Suunnittelualueen sisäistä maisemakuvaa voidaan pitää kokonaisuutena melko tavanomaisena suljettuna metsämaisemana. Verraten tasaisessa topografiassa eivät maastonkohdat nouse erityisesti esille. Vesialueelta tarkasteltuna ranta-alueet ovat verraten peitteisiä.

Luontoselvityksen mukaan inventointialueella ei ole luonnonsuojelulain eikä vesilain kriteereitä täyttäviä suojeltavia luontotyyppejä, eikä metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai vanhan metsän kuvioita. Alueella ei myöskään ole luonnonsuojelulailla rauhoitettuja kohteita.

Jussilan alueen maisemallinen merkitys osana järvimaisemaa on tavanomainen.

Jyväskylä 14.10.2014

Mirja Lahtiperä

Yhteystiedot:

LuK Mirja Lahtiperä
Emännätie 22 C 44
40740 JYVÄSKYLÄ
040 591 7428
mirjalahtiperä@gmail.com